

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/613/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614202230
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614202230.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Potockého a členov senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, proti žalovanej: V. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. R. O. XXX, O., o zaplatenie 279,36 Eur s príslušenstvom, v konaní o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 5C/129/2014-40 zo dňa 27. mája 2014, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola žaloba žalobcu v zostávajúcej časti zamietnutá a vo výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorý nebol odvolaním nenapadnutý (v poradí prvý výrok), **z o s t á v a n e d o t k n u t ý .**

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie sumy 84,84 Eur s príslušným úrokom z omeškania zastavil (v poradí prvý výrok), v zostávajúcej časti žalobcu zamietol (v poradí druhý výrok), žalovanej náhradu trov konania nepriznal (v poradí tretí výrok).

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa voči žalovanej domáhal splnenia povinnosti zaplatiť mu sumu 279,36 Eur s príslušným úrokom z omeškania na tom skutkovom základe, že so žalovanou uzatvoril dňa 30.10.2008 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200010468 (ďalej už len „zmluva o úvere“), na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 730,27 Eur a ktorý ona v dohodnutých splátkach riadne nesplácala. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná bola v omeškaní s úhradou splátky č. 16 o viac ako 3 mesiace, v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej už len „OZ“) si uplatnil okamžitú splatnosť úveru. Do okamžitej splatnosti žalovaná zaplatila len sumu 653,88 Eur. V doplnení žaloby uviedol, že žalovaná mala uhradiť celkom 42 splátok po 42,42 Eur, t.j. spolu 1.781,64 Eur, ku dňu podania žaloby bolo uhradených 1.502,28 Eur. Rozdiel medzi uvedenými sumami predstavuje žalovanú istinu. Okresný súd v ďalšej časti odôvodnenia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania zistil, že účastníci konania uzatvorili dňa 30.10.2008 zmluvu o úvere, ktorou bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 22.000,00 Sk (730,27 Eur), ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach po 1.278,00 Sk (42,42 Eur). Zmluvná odmena predstavovala sumu 31.676,00 Sk. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) za úver činila 77,59 %, úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 81,36 %

ročne, priemerná RPMN predstavovala 61,36 %. Z karty klienta (žalovanej) bolo zistené, že žalovaná splatila na úvere celkom sumu 1.587,12 Eur.

Konanie v časti o zaplatenie sumy 84,84 Eur s príslušným úrokom z omeškania zastavil z dôvodu späťvzatia žaloby. Súhlas žalovanej nezisťoval, keďže k späťvzatiu došlo pred začatím pojednávania.

V zostávajúcej časti žalobu zamietol, nakoľko vykonaným dokazovaním nemal preukázanú jej dôvodnosť. V podrobnostiach v tomto smere uviedol, že medzi účastníkmi nebolo sporné uzavretie zmluvy o úvere ani výška poskytnutého úveru - 730,27 Eur. Zameral pozornosť na súlad dohodnutej výšky zmluvných úrokov s dobrými mravmi. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že v októbri 2008 priemerná úroková miera z úverov obchodných bánk pri spotrebiteľskom úvere sa lehotou splatnosti od 1 do 5 rokov predstavovala 13,76 %, v danom prípade bola dohodnutá úroková sadzba až na výšku 81,36 %, čo je v rozpore s dobrými mravmi. Z uvedených dôvodov zmluvu o úvere v časti dohodnutého úroku vyhodnotil ako neplatnú, pričom ide o neplatnosť absolútnu. S poukazom na § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014 prihladol i bez námietky žalovanej na premlčanie časti nároku. Premlčaná je v danom prípade zostávajúca časť dlhu (po zosplatení) v sume 1.127,76 Eur, ktorá po úhrade súm 848,40 Eur + 84,84 Eur činí 194,52 Eur, nakoľko premlčacia doba ohľadom uvedeného plnenia začala plynúť odo dňa splatnosti nezaplatenej splátky č. 16 splatnej dňa 16.03.2010. V zmysle ust. § 101 OZ platí v danom prípade 3-ročná premlčacia doba. Táto premlčacia doba zvyšku neuhradeného dlhu splatného dňa 16.03.2010 uplynula dňa 16.03.2013, žaloba bola doručená súdu až dňa 12.03.2014.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná v plnom rozsahu, vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorý v konaní úspešný nebol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že si ju neuplatnila.

Proti rozsudku v časti výroku o zamietnutí žaloby a výroku o trovách konania podal odvolanie žalobca, ktorý ho navrhol v týchto častiach zmeniť tak, že žalovanej sa uloží povinnosť zaplatiť mu žalované nároky a náhradu trov konania, alternatívne navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V dôvodoch odvolania uviedol, že odplata za požičanie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o úvere bola ku dňu uzavretia tejto zmluvy upravená osobitnými ustanoveniami (§ 53 ods. 6 OZ), čo znamená, že ust. § 39 OZ má v otázke výšky odplaty povahu lex generalis, kým jeho ust. § 53 ods. 6 OZ a ust. § 3 ods. 10, 11 zák. č. 258/2001 Z. z. majú právnu povahu lex specialis. Všeobecný zákon sa teda nemôže uplatniť, ak jestvuje špeciálny zákon, ktorý má prednosť pred všeobecným predpisom. Týmto sa okresný súd vôbec neriadil. Citujúc ust. § 3 ods. 10, 11 zák. č. 258/2001 Z. z. a § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 238/2008 Z. z. ďalej v odvolaní uviedol, že výška odplaty za spotrebiteľské úvery v čase, kedy bola uzavretá predmetná zmluva o úvere, bola výslovne upravená a regulovaná. Aplikácia právneho inštitútu „dobré mravy“ neprichádza do úvahy, keďže ust. § 3 ods. 10, 11 zák. č. 258/2001 Z. z. má povahu špeciálnych ustanovení k ustanoveniam OZ. Maximálna výška odplaty za rovnaký spotrebiteľský úver, ako bol poskytnutý na základe zmluvy o úvere, bola 98,44 %. Je nesporné, že výška odplaty dohodnutá v zmluve o úvere neprevyšuje túto maximálnu odplatu, akú právna úprava relevantná v čase uzavretia zmluvy pripúšťala. Ohľadne postupu okresného súdu, ktorý ex offio prihladol na premlčanie, žalobca namietal, že okresný súd porušil základný princíp právneho štátu spočívajúci v zákaze pravej retroaktivity. Ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. je hmotnoprávnym ustanovením, ktoré predstavuje špeciálnu úpravu resp. doplnenie všeobecnej úpravy o tom, kedy súd prihliada na premlčanie. Uvedené ustanovenie svojou povahou predstavuje modifikáciu ust. § 00 ods. 1 veta druhá OZ. S poukazom na uvedené skutočnosti je záver okresného súdu o procesnej povahe vyššie označeného ustanovenia zák. č. 250/2007 Z. z. nesprávny. Za nesprávnu považoval i aplikáciu občianskoprávnej úpravy premlčania na obchodnoprávny vzťah. Žalobca v tomto smere bližšie uviedol, že súčasná úprava premlčania v OZ nie je právnu úpravou určenou na ochranu spotrebiteľa. Preto sa malo postupovať podľa obchodnoprávnej regulácie premlčania, čo však konajúci súd nespravil. Závery okresného súdu o aplikácii občianskoprávnej úpravy premlčania na daný právny vzťah účastníkov je i v rozpore s rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR, ktorý práve v uznesení sp. zn. 6MCdo 4/2012 rozhodol o tom, že aplikácia občianskoprávnej úpravy na úverový vzťah s účastňou spotrebiteľa je v rozpore s Obchodným zákonníkom. Žalobca v tomto smere poukázal i na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Cdo/3337/2010, publikovaný v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. 135/2012.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadрила.

Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 za použitia § 156 ods. 3 O.s.p.), v napadnutom výroku (v poradí druhý) i vo výroku o trovách konania (v poradí tretí výrok) podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil z nasledovných dôvodov:

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaných dôkazov dospel ku správnym skutkovým zisteniam a pokiaľ po vykonanom dokazovaní uzavrel, že úroková sadzba dohodnutá medzi účastníkmi v zmluve o úvere je pre spotrebiteľa neprímeraná a v rozpore s dobrými mravmi, tieto jeho závery sú i podľa odvolacieho súdu správne.

Odvolací súd považuje najskôr za potrebné poznamenať, že z hľadiska skutkových zistení nebola medzi účastníkmi konania sporná existencia zmluvy o revolvingovom úvere, ktorú uzatvorili dňa 30.10.2008. Spornou ani odvolaním namietanou nebola skutočnosť, že žalobca poskytol žalovanej úver v celkovej výške 730,27 Eur, na ktorom zaplatila ku dňu vyhlásenia rozsudku okresného súdu sumu 1.587,12 Eur. Ako vyplýva zo spisového materiálu žalobca sa (po čiastočnom späťvzati návrhu o sumu 84,84 Eur s príslušenstvom) domáhal proti žalovanej doplatenia sumy 194,52 Eur s príslušným úrokom z omeškania. To znamená, že za poskytnutý úver 730,27 Eur si nárokoval odplatu 1.051,37 Eur (1.587,12 - 730,27 + 194,52).

Odvolaciu námietku žalobcu, že okresný súd na prejednávany prípad nemohol aplikovať ust. § 39 OZ s poukazom na ust. § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom ku dňu 11.05.2010, ktoré ustanovenie je vo vzťahu k § 39 OZ ustanovením špeciálnym, odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Žalobcom citované ust. § 53 ods. 6 OZ v čase uzavretia zmluvy o úvere (30.10.2008) nebolo v platnosti. Uvedené znenie bolo prijaté novelou OZ č. 379/2008 s účinnosťou od 01.11.2008 a platilo len do 31.05.2010, nakoľko bolo zmenené ďalšou novelou OZ č. 129/2010 účinnou od 01.06.2010 do 31.05.2014. Ust. § 53 ods. 6 OZ bolo v ďalšom období opäť novelizované, a to novelou OZ č. 106/2014 účinnou od 01.06.2014 do teraz. Pokiaľ v predmetnom prípade bola medzi žalobcom a žalovanou uzavretá zmluva o úvere dňa 30.10.2008, aplikácia ust. § 53 ods. 6 OZ v znení ako bola citovaná žalobcom v odvolaní sa na daný prípad nevzťahuje.

Odvolací súd považuje za potrebné na prejednávany prípad (i s ohľadom na odvolacie námietky žalobcu) poukázať najmä na ust. § 52 ods. 2 OZ v znení platnom od 01.01.2008 do 31.03.2015 (t.j. tak v čase uzavretia zmluvy o úvere, ako i v čase rozhodovania prvostupňového a odvolacieho súdu), podľa ktorého nielen ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ale i všetky iné upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Medzi tieto všetky iné ustanovenia je potrebné i podľa odvolacieho súdu zaradiť ust. § 39 OZ, v zmysle ktorého každý právny úkon, t.j. i zmluva o úvere (bez ohľadu na to, či ide o spotrebiteľa alebo nie) musí spĺňať požiadavku súladu s dobrými mravmi. I keď Občiansky zákonník ani iný právny predpis neobsahujú legálnu definíciu pojmu dobré mravy, právna teória a ustálená súdna prax pod pojmom dobré mravy rozumie pravidlám morálneho charakteru všeobecne platné v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie, pričom tieto pravidlá ako súhrn určitých etických a kultúrnych noriem v spoločnosti sú všeobecne uznávané a je daný všeobecný záujem na ich rešpektovaní.

Z obsahu predmetného spisového materiálu vyplýva, že žalobca pri poskytnutí úveru vo výške 730,27 Eur si nárokuje od žalovanej odplatu vo výške 1.051,37 Eur, ktorá nepochybne presahuje rozumnú a primeranú mieru zisku žalobcu ako podnikateľa. Ak podľa záverov prvostupňového súdu priemerná úroková miera z úverov obchodných bánk pri spotrebiteľskom úvere s lehotou splatnosti od 1 do 5 rokov predstavovala v čase uzavretia zmluvy o úvere výšku 13,76 % (ktorý záver nebol žalobcom v odvolaní ani namietaný), úroková sadzba dohodnutá účastníkmi zmluvy o úvere vo výške 81,36 % (z ktorej vplynula

odplata vo výške 1.051,37 Eur) je i podľa odvolacieho súdu jednoznačne v rozpore s dobrými mravmi, a preto takto dojednaná odplata je neplatná a nemôže požívať súdnu ochranu. Nakoľko žalovaná zaplatila žalobcovi sumu poskytnutého úveru (ba i viac), okresný súd správne návrh žalobcu v zostávajúcej časti zamietol. Odvolací súd na podklade vyššie uvedených zistení a právnych úvah potom rozsudok okresného súdu v poradí druhom výroku ako vecne správny potvrdil. Pokiaľ sa okresný súd zaoberal i premlčaním nároku, odvolací súd tieto úvahy považoval už za nadbytočné, a preto nepovažoval za potrebné, aby v tomto smere reagoval na odvolacie námietky žalobcu.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil i výrok rozsudku okresného súdu o trovách konania (v poradí tretí výrok), nakoľko zodpovedá stavu veci a zákonu.

Výroku rozsudku okresného súdu, ktorým bolo konanie čiastočne zastavené (v poradí prvý výrok) sa odvolací súd nedotkol, nakoľko účastníci sporu odvolanie proti označenému výroku nepodali.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.. Úspešným účastníkom odvolacieho konania bola žalovaná, ktorá si však náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnila. Preto odvolací súd jej náhradu týchto trov nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.